

Īshāvāsyōpaniṣhat

[SYV – Kāṇva Śhākhā – Vārāṇasī style]

ॐ पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पूर्णमुदच्यते ।

पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते ॥

ॐ pūr'ṇamada[fp]' pūr'ṇamidam'

pūr'ṇāt'pūr'ṇamudat'chyatē |

pūr'ṇas'ya pūr'ṇamādāya pūr'ṇamēvāvaśhiṣh'yatē |

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ śhā-n'tiśh' śhā-n'tiśh' śhā-n'tiḥi ॥

ॐ ईशा वास्यमिदं सर्वं यत्किं च जगत्यां जगत् ।

तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा मा गृधः कस्य स्विद्धनम् ॥ १ ॥

ॐ īshā vās'ya-midag'ge- sar'vañ'

yat'kiñ' cha jagat'yāñ' jagate |

tēnat' tyak'tēna- bhun'jithā mā

gr'-dha[hk]' kas'yas' svid'dhanam'm ॥ 1 ॥

कुर्वन्नेवेह कर्माणि जिजीविषेच्छतं समाः ।

एवं त्वयि नान्यथेतोऽस्ति न कर्म लिप्यते नरे ॥ २ ॥

kur'van'nēvēha kar'māñi

jijivishēt'chhatag'ge- samāñha |

ēvan' tvayi nān'yathētō (a)s'ti na

kar'ma- lip'yatē narē ॥ 2 ॥

असुर्या नाम ते लोका , अन्धेन तमसावृताः ।

तास्ते प्रेत्याभिर्गच्छन्ति ये के चात्महनो जनाः ॥ ३ ॥

asur'yā nāma tē lōkā , an'dhēna tamasāvr̥tā-ḥa ।

tāg'ges'tēp' prēt'yābhigat'chhan'ti yē

kē chāāt'mahanō janāḥa ॥ 3 ॥

अनेजदेकं मनसो जवीयो नैन्देवा , अप्पुवन्पूर्वमर्षत ।

तद्वावतोऽन्यानत्येति तिष्ठत्तस्मिन्नपो मातरिश्वा दधाति ॥ ४ ॥

anējadēkam' manā-sō javīyō nainad'dēvā ,

āap'nuvan'pūr'vamar'sha-te ।

tad'dhāvā-tō (a)n'yānat'yēti tiṣṭ'tas'min'n'

napō mātarīśh'vā dadhāti ॥ 4 ॥

तदेजति तन्नैजति तदूरे तद्वनतिके ।

तदन्तरस्य सर्वस्य तदु सर्वस्यास्य बाह्यतः ॥ ५ ॥

tadējati tan'nēja-ti tad'dūrē tad'van'n'tikē ।

tadan'taras'ya sar'vas'ya tadu

sar'vas'yās'ya bāh'yataḥa ॥ 5 ॥

यस्तु सर्वाणि भूतान्यात्मन्येवानुपश्यति ।

सर्वभूतेषु चात्मानं ततो न वि जुगुप्सते ॥ ६ ॥

yas'tu sar'vāṇi bhūtān'yāt'man'nēvānupaśh'ya-ti ।

sar'vabhūtēshu- chāt'mānan' tatō

na vi ju-gup'satē ॥ 6 ॥

यस्मिन्त्सर्वाणि भूतान्यात्मैवाभूद्विजानतः ।

तत्र को मोहः कः शोकः , एकत्वमनुपश्यतः ॥ ७ ॥

yas' min'tsar'vāñi

bhūtān'yāt'maivābhūd'vijānataḥ ।

tat'ra kō mōha[hk]'kaśh' śhōka-

ekat'vama-nupaśh'ya-taḥ ॥ 7 ॥

स पर्यगाच्छुक्रमकायमवरणमस्ताविरं शुद्धमपापविद्धम् ।

कविर्मनीषी परिभूः स्वयंभूर्याथातथ्यतोऽर्थान्

व्यदधाच्छाश्वतीभ्यः समाभ्यः ॥ ८ ॥

sa par'ya-gāt'chhuk'ramakāyamav'v'raṇa

mas'nāviraḡge-śhud'dhamapāpavid'dham ।

ka vir'ma-nīṣhī pa-ri bhūs' sva-yam'bhūr'

yāthātath'ya tō (a)r'thān'

vya-dadhāt'chhāśh'vatībh'yas' samāābh'yaḥ ॥ 8 ॥

अन्धं तमः प्र विशन्ति येऽविद्यामुपासते ।

ततो भूय , इव ते तमो य , उ विद्यायां रताः ॥ ९ ॥

an'dhan' tama[fp]'

pra vi-śhan'ti yē (a)vid'yāmupāsa-tē ।

tatō bhūya- , iva tē tamō ya ,

u-vid'yāyāāḡge- ratā-ḥa ॥ 9 ॥

अन्यदेवाहुर्विद्ययान्यदाहुरविद्यया ।

इति शुश्रुम धीराणां ये नस्तद्विचक्षिरे ॥ १० ॥

an'yadēvāhur'vid'yayān'yadāāhura'vid'yayā ।

iti- śhuśh'ruma dhīrāāṇāñ' yē

nas'tad'vi-chachak'ṣhirē ॥ 10 ॥

विद्यां चाविद्यां च यस्तद्वेदोभयं सह ।

अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा विद्ययाऽमृतमश्नुते ॥ ११ ॥

vid'yāñ' chāvid'yāñ'

cha yas'tad'vedōbhayag'ge-saha ।

a'vid'yayā mṛt'yun' tīrt'vā

vid'yayā (a)mṛta-maśh'nutē ॥ 11 ॥

अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽसंभूतिमुपासते ।

ततो भूय , इव ते तमो य , उ संभूत्यां रताः ॥ १२ ॥

an'dhan' tama[fp]' pravi-śhan'ti

yē (a)sam'm'bhūtimupāsa-tē ।

tatō bhūya- , iva tē tamō ya ,

u sam'bhūūt'yāg'ge-ratā-ḥa ॥ 12 ॥

अन्यदेवाहुः संभवादन्यदाहुरसंभवात् ।

इति शुश्रुम धीराणां ये नस्तद्विचक्षिरे ॥ १३ ॥

an'yadēvāhus'

sam'm'bhavādan'yadāāhurasam'm'bhavā-te ।

iti- śhuśh'ruma dhīrāāṇāñ' yē

nas'tad'vi-chachak'ṣhirē ॥ 13 ॥

संभूतिं च विनाशं च यस्तद्वेदोभयं सह ।

विनाशेन मृत्युं तीर्त्वा संभूत्यामृतमश्नुते ॥ १४ ॥

sam'bhū^ūtiñ' cha vināśhañ'

cha yas'tad'vēdōbhaya^g'ge- saha ।

vināśhē^{na}- mṛt'yun' tīrt'vā

sam'bhū^{ūt}'yā (a)mṛ^{ta}-maśh'nutē ॥ 14 ॥

हिरण्मयेन पात्रेण सत्यस्यापिहितं मुखम् ।

तत्त्वं पूषन्नपावृणु सत्यधर्ममाय दृष्टये ॥ १५ ॥

hi^{raṇ}'mayē^{na} pāt're^{na}

sat'yas'yā^{pi}-hitam' mukham'm ।

tat'tvam' pū^ṣhan'napā^{vr}-ṇu

sat'yadharm'm'māya ^{dr}ṣh'tayē ॥ 15 ॥

पूषन्नेक , ऋषे यम सूर्य प्राजापत्य व्यूह रश्मीन्

त्समूह तेजो यत्तै रूपं कल्याणतमं तत्तै पश्यामि ।

योऽसावसौ पुरुषः सोऽहमस्मि ॥ १६ ॥

pūṣhan'ⁿ'nēka , ṛṣhē yama sūr'yap'

prājā^āpat'yav' vyū^ūha raśh'mīn'

tsamū^ūha tējō yat'tē^ē rūpañ'

kal'yā^āṇataman' tat'tē^ē paśh'yāmi ।

yō (a)sāvasau puru^{ru}-^ṣhas' sō (a)ha^{mas}'mi ॥ 16 ॥

वायुरनिलमृतमथेदं भस्मान्तः शरीरम् ।

ॐ ३ क्रतो स्मरं कृतः स्मरं क्रतो स्मरं कृतः स्मरं ॥ १७ ॥

vāyuraⁿⁱ-la^{ma}mṛ^{ta}ma^{thē}dam'

bhas'mā^{ān}'tag'ge- śhari^īram ।

ॐ 3 kratōs' sma^{ra}- kṛtag'ges' sma^{-rak}'

kratōs' sma^{ra}- kṛtag'ges' sma^{-ra} ॥ 17 ॥

अग्ने नय सुपथा राये , अस्मान्विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् ।

युयोध्यस्मज्जुहुराणमेनो भूयिष्ठां ते नम , उक्तिं विधेम ॥ १८ ॥

ag'nē na^{ya}- supathā^ā rāyē ,

as'mān' viśh'vā^āni dēva vāyuna^āni vid'vā-ne ।

yuyōdh'yas'maj'ju-hurāṇamēnō

bhūyish'thān' tē na^{ma}- , uk'tim' vidhēma ॥ 18 ॥

ॐ पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पूर्णमुदच्यते ।

पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते ॥

ॐ pūr'ṇa^{ma}da[fp]' pūr'ṇa^{mi}dam'

pūr'ṇa^t'pūr'ṇa^{mu}dat'chyatē ।

pūr'ṇa^s'ya pūr'ṇa^{mā}dāya pūr'ṇa^{mē}vāvaśhiṣh'yatē ।

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ ॐ ॥

ॐ śhā-n'tiśh' śhā-n'tiśh' śhā-n'tiḥi ॥ ॐ ॥

Īshāvāsyōpaniṣat

[SYV – as per 'Sruti... the eternal echoes', SSSST]

ॐ पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पूर्णमुदच्यते ।

पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते ॥

ॐ pūr'ṇamada[fp]' pūr'ṇamidam'

pūr'ṇāt'pūr'ṇamudat'chyatē |

pūr'ṇas'ya pūr'ṇamādāya pūr'ṇamēvāvaśhiṣh'yatē |

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ śhā-n'tiśh' śhā-n'tiśh' śhā-n'tiḥi ॥

ॐ ईशा वास्यमिदं सर्वं यत्किं च जगत्यां जगत् ।

तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा मा गृधः कस्य स्विद्धनम् ॥ १ ॥

ॐ īshā vās'yamidagm' sar'vañ'

yat'kiñ' cha jagat'yāñ' jagate |

tēnat' tyak'tēna bhun'jīthā mā

gṛdha[hk]' kas'yas' svid'dhanam'm ॥ 1 ॥

कुर्वन्नेवेह कर्माणि जिजीविषेच्छतं समाः ।

एवं त्वयि नान्यथेतोऽस्ति न कर्म लिप्यते नरे ॥ २ ॥

kur'van'nēvēha kar'māñi

jijīviṣhēt'chhatagm' samāñha |

ēvan' tvayi nān'yathētō (a)s'ti na

kar'ma lip'yatē narē ॥ 2 ॥

असुर्या नाम ते लोका , अन्धेन तमसावृताः ।

तास्ते प्रेत्याभिर्गच्छन्ति ये के चात्महनो जनाः ॥ ३ ॥

asur'yā nāma tē lōkā , an'dhēna tamasāvṛtā-ḥa ।

tāges'tēp' prēt'yābhigat'chhan'ti yē

kē chāāt'mahanō janāḥa ॥ 3 ॥

अनेजदेकं मनसो जवीयो नैन्देवा , अप्पुवन्पूर्वमर्षत ।

तद्वावतोऽन्यानत्येति तिष्ठत्स्मिन्नपो मातरिश्वा दधाति ॥ ४ ॥

anējadēkam' manasō javīyō nainad'dēvā ,

āp'nuvan'pūr'vamar'shate ।

tad'dhāvātō (a)n'yānat'yēti tiṣṭ'tas'min'n'

napō mātarīśh'vā dadhāti ॥ 4 ॥

तदेजति तन्नैजति तदूरे तद्वनतिके ।

तदन्तरस्य सर्वस्य तदु सर्वस्यास्य बाह्यतः ॥ ५ ॥

tadējati tan'nējati tad'dūrē tad'van'tikē ।

tadan'taras'ya sar'vas'ya tadu

sar'vas'yās'ya bāh'yataḥa ॥ 5 ॥

यस्तु सर्वाणि भूतान्यात्मन्येवानुपश्यति ।

सर्वभूतेषु चात्मानं ततो न वि जुगुप्सते ॥ ६ ॥

yas'tu sar'vāṇi bhūtān'yāt'man'nēvānupaśh'yati ।

sar'vabhūtēshu chāt'mānan' tatō

na vi jugup'satē ॥ 6 ॥

यस्मिन्त्सर्वाणि भूतान्यात्मैवाभूद्विजानतः ।

तत्र को मोहः कः शोकः , एकत्वमनुपश्यतः ॥ ७ ॥

yas' min'tsar'vāāṇi

bhūtān'yāt'maivābhūd'vijānataḥ ।

tat'ra kō mōha[hk]'kaśh' śhōka ,

ekat'vamānupaśh'yataḥ ॥ 7 ॥

स पर्यगाच्छुक्रमकायमत्रणमस्त्राविरं शुद्धमपापविद्धम् ।

कविर्मनीषी परिभूः स्वयंभूर्याथातथ्यतोऽर्थान्

व्यदधाच्छाश्वतीभ्यः समाभ्यः ॥ ८ ॥

sa par'yagāt'chhuk'ramakāyamav'raṇa mas'nāviragm'

śhud'dhamapāpavid'dham ।

ka vir'māniśhī paribhūs'

svayam'bhūr'yāāthātath'yatō (a)r'thān'

vya dadhāt'chhāśh'vatībh'yas' samāābh'yaha ॥ 8 ॥

अन्धं तमः प्र विशन्ति येऽविद्यामुपासते ।

ततो भूय , इव ते तमो य , उ विद्यायां रताः ॥ ९ ॥

an'dhan' tama[fp]'

pra viśhan'ti yē (a)vid'yāmupāsatē ।

tatō bhūya , iva tē tamō ya ,

u vid'yāyāāgm' ratā-ḥa ॥ 9 ॥

अन्यदेवाहुर्विद्ययान्यदाहुरविद्यया ।

इति शुश्रुम धीराणां ये नस्तद्विचक्षिरे ॥ १० ॥

an'yadēvāhur'vid'yayān'yadāāhura'vid'yayā ।

iti śhuśh'ruma dhīrāāṇāñ'yē

nas'tad'vichachak'ṣhirē ॥ 10 ॥

विद्यां चाविद्यां च यस्तद्वेदोभयं सह ।

अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा विद्ययाऽमृतमश्नुते ॥ ११ ॥

vid'yāñ'chāvid'yāñ'

cha yas'tad'vedōbhaya'gm'saha ।

a'vid'yayā mṛt'yun'tīrt'vā

vid'yayā (a)mṛtamāsh'nutē ॥ 11 ॥

अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽसंभूतिमुपासते ।

ततो भूय , इव ते तमो य , उ संभूत्यां रताः ॥ १२ ॥

an'dhan'tama[fp]'praviśhan'ti

yē (a)sam'm'bhūtimupāsatē ।

tatō bhūya , iva tē tamō ya ,

u sam'bhūūt'yāgm'ratā-ḥa ॥ 12 ॥

अन्यदेवाहुः संभवादन्यदाहुरसंभवात् ।

इति शुश्रुम धीराणां ये नस्तद्विचक्षिरे ॥ १३ ॥

an'yadēvāhus'

sam'm'bhavādan'yadāāhurasam'm'bhavā-te ।

iti śhuśh'ruma dhīrāāṇāñ'yē

nas'tad'vichachak'ṣhirē ॥ 13 ॥

संभूतिं च विनाशं च यस्तद्वेदोभयं सह ।

विनाशेन मृत्युं तीर्त्वा संभूत्यामृतमश्नुते ॥ १४ ॥

sam'bhū^ūtiñ' cha vināśhañ'

cha yas'tad'vēdōbhaya^gm' saha ।

vināśhē^{na} mṛt'yun' tīrt'vā

sam'bhū^{ūt}'yā (a)mṛ^{ta}maśh'nutē ॥ 14 ॥

हिरण्मयेन पात्रेण सत्यस्यापिहितं मुखम् ।

तत्त्वं पूषन्नपावृणु सत्यधर्ममाय दृष्टये ॥ १५ ॥

hi^{raṇ}'mayē^{na} pāt're^{ṇa}

sat'yas'yā^{pi}hitam' mukham'm ।

tat'tvam' pū^ṣhan'napā^{vṛ}ṇu

sat'yadharm'm'māya dṛ^ṣh'tayē ॥ 15 ॥

पूषन्नेक , ऋषे यम सूर्य प्राजापत्य व्यूह रश्मीन्

त्समूह तेजो यत्तै रूपं कल्याणतमं तत्तै पश्यामि ।

योऽसावसौ पुरुषः सोऽहमस्मि ॥ १६ ॥

pū^ṣhan'nēka , ṛ^ṣhē yama sūr'yap'

prājā^āpat'yav' vyū^ūha raśh'mīn'

tsamū^ūha tējō yat'tē^{ṇa} rūpañ'

kal'yā^āṇataman' tat'tē^{ṇa} paśh'yāmi ।

yō (a)sāvasau puru^ṣhas' sō (a)ha^{mas}'mi ॥ 16 ॥

वायुरनिलमृत्मथेदं भस्मान्तः शरीरम् ।

ॐ ३ क्रतो स्मरं कृतं स्मरं क्रतो स्मरं कृतं स्मरं ॥ १७ ॥

vāyuraⁿⁱl^{ama}mṛ^{tam}athēdam'

bhas'mā^{ān'}ta^{gm'} śha^{rī}ram ।

ॐ 3 kratōs' sma^{ra} kṛ^{tagm'} sma^{rak'}

kratōs' sma^{ra} kṛ^{tagm'} sma^{ra} ॥ 17 ॥

अग्ने नय सुपथा राये , अस्मान्विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् ।

युयोध्यस्मज्जुहुराणमेनो भूयिष्ठां ते नम , उक्तिं विधेम ॥ १८ ॥

ag'nē na^{ya} su^{pathā}ā^{rāyē} ,

as'mān' viśh'vā^{āni} dēva^{vayunāni} vid'vā-ne ।

yuyōdh'yas'maj'ju^{hu}rā^{ṇamēnō}

bhū^{yish'}ṭhān' tē^{na}ma , uk'tim' vidhēma ॥ 18 ॥

ॐ पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पूर्णमुदच्यते ।

पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते ॥

ॐ pūr'^{ṇa}mada[fp]' pūr'^{ṇa}midam'

pūr'^{ṇāt'}pūr'^{ṇa}mu^{dat'}chyatē ।

pūr'^{ṇas'}ya pūr'^{ṇa}mādāya pūr'^{ṇa}mēvāvaśhiṣh'yatē ।

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ ॐ ॥

ॐ śhā-n'tiśh' śhā-n'tiśh' śhā-n'tiḥi ॥ ॐ ॥